

Sygn. akt VIII U 1235/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Kalinka
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2017 r. w Gliwicach

sprawy A. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 21 czerwca 2017 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Teresa Kalinka

Sygn. akt VIII U 1235/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 21 czerwca 2017r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu A. K. ponownego przeliczenia podstawy wymiaru emerytury na podstawie art. 110a ustawy z dnia

17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu decyzji ZUS wskazał, iż wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z uwzględnieniem udowodnionych przez ubezpieczonego zarobków jest niższy niż 250%.

W odwołaniu od powyższej decyzji, ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przeliczenie świadczenia w myśl art. 110a. Ubezpieczony podniósł, iż w jego ocenie biegły, w oparciu o dokumentację osobową, będzie w stanie wyliczyć jego zarobki za lata 1967 – 1973, co pozwala na dokonanie przedmiotowego przeliczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał stanowisko zawarte

w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo ZUS wskazał, że ubezpieczony do wniosku o przeliczenie emerytury przedłożył zaświadczenia Rp – 7 potwierdzające jego wynagrodzenie osiągnięte w latach 1973 – 1992 i 1992 – 1998. Obliczony, w oparciu o te zarobki, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyliczony z uwzględnieniem zarobków z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym jest niższy niż 250%.

Sąd ustalił, co następuje :

A. K. na podstawie decyzji (...) Oddział w Z. z dnia

3 sierpnia 1998r. uzyskał prawo do emerytury górniczej z dniem 1 czerwca 1998r. Do ustalenia jej wysokości przyjęto 39 lat i 5 miesięcy okresów składkowych oraz 4 miesiące okresów składkowych. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury organ rentowy przyjął wynagrodzenie z 9 kolejnych lat kalendarzowych z okresu od stycznia 1982r. do grudnia 1990r., gdzie wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 231,88%.

Po uzyskaniu prawa do świadczenia ubezpieczony pozostawał w zatrudnieniu.

W dniu 20 maja 2017r. ubezpieczony wniósł o przeliczenie emerytury, powołując się na nowelizację ustawy o emeryturach i rentach z dnia 5 marca 2015r., tj. na podstawie art. 110a ustawy emerytalno – rentowej. Do wniosku ubezpieczony załączył zaświadczenie Rp-7 z dnia 10 maja 2017r., wystawione przez (...) S.A. Oddział Zakład (...) w T., potwierdzające jego zarobki za lata 1973 – 1992.

W związku z powyższym ZUS w dniu 30 maja 2017r. wydał decyzję odmawiającą prawa do przedmiotowego przeliczenia, bowiem wppw obliczony w oparciu o zarobki

z 20 najkorzystniejszych lat z całego okresu podlegania ubezpieczeniom, wyniósł

179,31 %. Dodatkowo organ rentowy w uzasadnieniu wskazał, że do wyliczeń przyjął za okres od 1 października 1992r. do końca roku 1998 kwoty minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w poszczególnych latach, wobec nie przedłożenia przez odwołującego stosownego zaświadczenia, za ten okres.

Następnie w dniu 16 czerwca 2017r. odwołujący ponownie wystąpił o dokonanie przedmiotowego przeliczenia, dołączając zaświadczenie Rp-7 z dnia 14 czerwca 2017r. wystawione przez Ośrodek (...) w Z., potwierdzające jego zarobki za lata 1992 – 1995.

W efekcie ZUS w dniu 21 czerwca 2017r. wydał zaskarżoną decyzję odmowną.

Do odwołania ani w toku procesu ubezpieczony nie dołączył nowych dowodów.

Z kolei w toku procesu, na wezwanie Sądu (...) S.A. w Z. nadeszła oryginały dostępnych dokumentów z akt osobowych ubezpieczonego z okresu jego zatrudnienia

w Zakładach (...) w Z.. W szczególności dokumenty te to tzw. ogólna karta przebiegu zatrudnienia, gdzie zawarto informacje ogólne o ubezpieczonym, jak jego dane osobowe, zdobyte wykształcenie, okresy zatrudnienia u poprzednich pracodawców, daty badań okresowych, zmiany stanowiska pracy. Dodatkowo w dokumentacji tej znajdują się dokumenty potwierdzające badania okresowe, karty obiegowe, zaświadczenia pracy potwierdzające okresy zatrudnienia i zajmowane w tym czasie stanowiska pracy. Znajdują się tam również angaże z których wynika że od 1 września 1967r. stawka zaszeregowania wynosiła 9 zł, od 1 marca 1968r. stawka zaszeregowania wynosiła 10,20 zł, zaś od 1 sierpnia 1969r. 11,40 zł. Brak jest natomiast innych informacji w zakresie stawek zaszeregowania, zasad premiowania, a zwłaszcza w zakresie konkretnego wynagrodzenia otrzymywanego przez odwołującego. (...) S.A.

w Z. w piśmie z dnia 17 sierpnia 2017r. wskazała, że nie posiada dokumentacji płacowej odwołującego za lata 1967 – 1973. Biorąc pod uwagę, że od 1970 roku wynagrodzenie zasadnicze ubezpieczonego wynosiło 11,40 x 8 godzin x 26 dni x 12 miesięcy = 28454 złotych, co stanowiło 106,10% średniej krajowej.

W odwołaniu i w toku procesu ubezpieczony wnosil o przeprowadzenie dowodu

z opinii biegłego z zakresu emerytur i rent na okoliczność odtworzenia jego zarobków osiągniętych do roku 1973 w Zakładach (...) w Z., które w jego ocenie pozwolą na przyjęcie, iż spełnia warunki, o których mowa w art. 110a ustawy emerytalnej.

W oparciu o akta emerytalne ubezpieczonego Sąd ustalił, że odwołujący wykazał swoje zarobki za lata 1973 do 1998, które w części, tj. za rok 1998 przypadają po przyznaniu prawa do emerytury. Zarobki te pozwoliły na ustalenie, za te lata, wwpw na poziomie ustalonym przez ZUS, tj. 179,31 %, przy czym organ rentowy w swoich obliczeniach nie uwzględnił zarobków za rok 1998, tj. przypadających w części po przyznaniu prawa do emerytury. Przyjęcie natomiast tych zarobków, w miejsce zarobków za inny rok, z przyjętych przez ZUS 20 lat, spowoduje, że faktyczny wwpw z tego okresu będzie niższy niż 179,31 %.

Sąd dokonał symulacyjnego wyliczenia i ustalił, że w latach z których zarobków domaga się odtworzenia odwołujący, jego zarobki musiałyby się kształtować na stałym poziomie znacznie przekraczającym 250%. Sąd miał też na uwadze, że znajdujące się w aktach osobowych odwołującego dokumenty ze wskazaniem stawki zasadniczej za lata 1967, 1968 i 1969 wskazują, że w tych latach jego zarobki pozwoliły na wyliczenie wwpw na poziomie niższym niż 250%.

Postanowieniem wydanym na rozprawie w dniu 14 września 2017r. Sąd oddalił wniosek ubezpieczonego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu emerytur i rent na okoliczność odtworzenia jego zarobków osiągniętych do roku 1973 w Zakładach (...) w Z., bowiem nie zachowały się akta płacowe ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w Zakładach (...) w Z. za lata przed 1974r. Nie istnieje zatem materiał źródłowy, w oparciu o który biegły mógłby dokonać ewentualnego odtworzenia. Z kolei za lata przypadające od roku 1973 kolejni pracodawcy wystawili zaświadczenie Rp-7, które nie były przez strony kwestionowane.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, a także akta osobowe odwołującego z Zakładów (...) w Z., dołączone do akt niniejszej sprawy.

Zgromadzony materiał dowodowy, Sąd uznał za kompletny, wiarygodny i mogący stanowić podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego biorąc pod uwagę zawartość akt osobowych z Zakładów (...) w Z. i wymóg udowodnienia wynagrodzenia z lat 1967 do 1973 w wysokości znacznie przekraczającej 250%

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

Szczegółowe zasady postępowania w sprawach o świadczenia emerytalno-rentowe określa rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011r. nr 237, poz. 1412). Rozporządzenie to w § 21 pkt 1 przewiduje, iż środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Powyższy przepis zakłada istnienie optymalnych warunków, tj. wymaga, by zachowała się dokumentacja płacowa pracodawcy. Natomiast w sytuacji, gdy nie zachowała się stosowna dokumentacja płacowa, wysokość zarobków może być ustalona na podstawie dokumentacji zastępczej z akt osobowych pracownika (np. umów o pracę, angaży, wpisów w legitymacji ubezpieczeniowej oraz innych pism dotyczących zatrudnienia, które zawierają informacje o wynagrodzeniu), a także zeznań świadków.

W rozpoznawanej sprawie przedmiot sporu sprowadzał się do odtworzenia wysokości wynagrodzenia osiąganego przez ubezpieczonego w okresie jego zatrudnienia w Zakładach (...) w Z. do roku 1973.

Sądu nie wiążą ograniczenia dowodowe, takie jak w postępowaniu przed organem rentowym i Sąd może ustalać wysokość wynagrodzenia na podstawie dowodów pośrednich. Kluczową jednak kwestią jest, że muszą w rzeczywistości istnieć takie dowody jak choćby szczątkowa

dokumentacja osobowa, w oparciu o którą można by potwierdzić takie dowody pośrednie, jakimi mogą być zeznania świadków, czy też zapisy w ich dokumentacji emerytalnej.

W przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w jego aktach osobowych, tj. umowy o pracę czy angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia. W takim jednak wypadku uwzględnić można tylko takie składniki, które są pewne, stałe, wypłacane były w danym okresie i w określonej wysokości.

W niniejszej sprawie Sąd dysponował jedynie stawką zasadniczą wynagrodzenia w Zakładach (...). Skoro w roku 1970 stosunek wynagrodzenia do średniego wynagrodzenia rocznego wyniósł 106, 10%, to przyjmując takie samo wynagrodzenie w latach 1971-1972 – stosunek ten byłby on niższy od ustalonego. Ponadto, biorąc pod uwagę, że ustalony najkorzystniejszy wwpw z 20 lat, ustalony w oparciu o niekwestionowane dowody wyniósł 193,90, do zastosowania możliwości przeliczenia emerytury w oparciu o art. 110a konieczne byłoby ustalenie wysokości wynagrodzenia z lat 1968-1972 na poziomie znacznie przekraczającym 250 %. W żadnym wypadku nie jest możliwe ustalenie takiego zarobku w spornym okresie. Jak uczy doświadczenie życiowe wynagrodzenie w koksowni nie przekraczało wynagrodzenia pracownika dołowego.

W przedmiotowej sprawie ubezpieczony w sposób pewny, tj. za pośrednictwem stosownych dokumentów, wykazał j swoje zarobki z lat od lutego 1972 – 1998. Nie wykazał natomiast innych zarobków uzyskanych w Zakładach (...) w Z. przed rokiem 1974. Organ rentowy przyjął wwpw z 20 najkorzystniejszych lat w wysokości 193,90, przy czym jest to wwpw zawyżony, bowiem nie przyjęto zarobków po przyznaniu prawa do emerytury

Reasumując, Sąd uznał że A. K. nie ma prawa do ponownego ustalenia wysokości jego emerytury na podstawie art. 110a ustawy emerytalnej. Musiałby wykazać, że w trakcie zatrudnienia w Zakładach (...) w Z. osiągał wynagrodzenie w wysokości znacznie przekraczającej 250%.

Wobec powyższego, Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.

(-) SSO Teresa Kalinka